

Tallennusvälineiden tietovauriot

Fyysiset tietovauriot syntyvät tallennusvälineen rikkuessa toimintakyvyttömäksi.

Esimerkkejä:

- Kiintolevyn kiinnileikkaantuminen
- Mekaaninen kolhu
- Elektroniikkavika (sähkösyöttöhäiriöt)
- Ukkonen
- Tulipalo
- Vesivaurio
- Kuluminen

Lähivakuutuksen ja LähiTapiolan vakuutusehtojen mukaisesti korvattavat tiedonpalautukset ovat aina fyysisiä tietovaurioita. Tällaisia tietovaurioita ei pidä missään tapauksessa käsitellä ohjelmistotyökaluilla.

Loogiseksi tietovaurioksi kutsutaan sellaisia tilanteita, joissa tiedosto(t) on vaurioitunut käyttökelvottomaksi, mutta itse tallennusväline on täysin toimintakuntoinen.

Esimerkkejä:

- Tallennusvälineen virheellinen käyttö
- Tiedostojen poistaminen vahingossa tai tarkoituksella
- Tallennusvälineen formatointi
- Virus tai haittaohjelma
- Ohjelmistovirhe
- Ohjelmiston asennus- tai päivitysvirhe
- Muu käyttäjän toimenpiteistä johtuva inhimillinen vahinko

Miten toimia kun tiedot häviävät kiintolevyiltä?

Älä tee mitään, mistä et ole täysin varma tai mikä voi aiheuttaa lisää vahinkoa. Varmista, että seuraat annettuja tietoturvamääräyksiä ja että sinulla on valtuudet suunnittelemiisi toimenpiteisiin. Tämä koskee sekä tallennusvälineen omistajaa että tietokonekorjaamoja tai muita tahoja, joilla ei ole riittävää kokemusta ammattimaisesta tietojen palauttamisesta.

Kytke laitteesta virta pois päältä

Tilanteeseen soveltuvat toimenpiteet riippuvat laite- ja ohjelmistokokoonpanosta. Ehkä kaikkein tärkeintä on tietää, mitä todellisuudessa on tapahtunut, onko tiedostot poistettu tarkoituksenmukaisesti, onko tallennusvälineessä fyysinen vika jne. Kaikissa tapauksissa virran kytkeminen pois päältä on järkevintä.

Ibas Kroll Ontrackin käsittelemistä tietojen palautustoimeksiannoista noin 70%:ssa tietojen menetys johtuu tallennusvälineen fyysisestä viasta. Tietokoneen ja sen myötä kiintolevyn käynnistäminen johtaa poikkeuksetta vakavampiin ongelmiin.

Ibasin tutkimusten mukaan joka neljännessä yrityksessä IT-osasto on yrittänyt omatoimisesti palauttaa rikkoutuneelle tallennusvälineelle talletettua tietoa. Yli 26

prosentissa tällaisista tapauksista talletettu tieto on tuhoutunut lopullisesti. Tiedonpalautus vaatii erikoisosaamista ja erikoistyökaluja. Ibas Kroll Ontrack pystyy palauttamaan tiedot yli 80 prosentissa tiedonmenetyksistä, mutta tapauksissa, joissa tiedonpalautusta on ensin yritetty itse tai kolmannen osapuolen taholta, syyt palautuksen epäonnistumiseen tuplaantuvat.

→ Vaurioituneen kiintolevyn pyörittäminen voi tuhota palautettavaksi tarkoitetut tiedot lopullisesti!

Älä käynnistä tietokonetta uudelleen

Jokainen, jolla on kokemusta Windows-käyttöjärjestelmästä, pyrkii todennäköisesti käynnistämään tietokoneen uudelleen. Älä yritä sitä monta kertaa, ellet todella tiedä mistä vika johtuu. Sekä looginen että fyysinen vaurio voivat aktivoida käyttöjärjestelmän käynnistys ja/tai itsediagnostiikkaprosessit (esim. chkdsk) virheiden korjaamiseksi. Tämä toiminto aiheuttaa todennäköisesti lisää vahinkoa.

→ Vaurioituneen kiintolevyn käynnistäminen voi aiheuttaa lisää vahinkoa!

Älä asenna uudelleen mitään ohjelmia

Jos asennat ohjelmistoja uudelleen tai palautat varmuuskopion alkuperäiselle tallennusvälineelle, ylikirjoitat samalla alkuperäisiä tietoja kiintolevyllä. Siitä voi aiheutua monia erilaisia vahinkoja sekä tiedostoille että tiedostojärjestelmään. Usein tietoja ylikirjoituu, eikä niitä sen jälkeen voida enää palauttaa.

→ Älä kirjoita tai tallenna kiintolevylle mitään!

Älä avaa kiintolevyä tai yritä korjata sitä itse

Kiintolevy on helposti särkyvä elektromekaaninen laite. Sitä voivat käsitellä ainoastaan ammattitaitoiset asiantuntijat, joilla on riittävä kokemus tallennusvälineistä sekä niiden käsittelyyn soveltuvat työkalut ja puhtaslaboratoriotilat. Kiintolevyjen korjaaminen ei ole sama asia kuin tietojen palauttaminen. Korjausyrityksistä voi aiheutua lisää vahinkoa, jolloin tietojen palautusmahdollisuudet heikkenevät ja kustannukset kasvavat.

Nykyisten kiintolevyjen elektroniikka (piirikortti) on yksilöllinen jokaiselle kiintolevylle, koska sen muistiin tallentuu oleellista informaatiota kiintolevyn sisäisestä toiminnasta. Jos elektroniikka yritetään vaihtaa toiseen samanlaiseen, kiintolevy ei välttämättä käynnisty sen jälkeen ollenkaan. Kiintolevyn osia ei tule vaihtaa.

→ Anna tietojen palauttamiseen erikoistuneiden asiantuntijoiden suorittaa korjaustyöt!

Älä käytä automaattisia tietojen palautusohjelmia

Automaattisia tietojen palautusohjelmia voi ostaa internetistä. Tällaiset työkalut ovat kaupallisia tuotteita ja niiden luullaan kattavan kaikenlaiset vauriot. Onko mahdollista "korjata" kaikki erilaiset vauriot yhdellä työkalulla? Kokemuksemme perusteella EI!

Suurin osa käsittelemistämme kiintolevyvaurioista on fyysisiä. Automaattiset tietojen palautusohjelmat eivät kykene tunnistamaan fyysisiä vaurioita - tietojen lukemisessa on

ongelmia. Usein syy on kiintolevyn alkava kiinnileikkaantuminen. Pakottamalla kiintolevyn luku/kirjoituspäät vaurioituneelle levypinnalle, kiinnileikkaantumisalue kasvaa ja kasvaa, jolloin palautettavaksi tarkoitetut tiedostot päätyvät metallipuruksi kiintolevykotelon sisään. Toimenpide ja sen seuraukset vastaavat lumivyöryä.

→ Älä missään tapauksessa käytä tiedonpalautusohjelmia fyysisesti rikkinäisille kiintolevyille. Muutenkaan ei ole suositeltavaa käyttää ohjelmallisia työkaluja joiden toimintaa et tunne perinpohjaisesti!

Lisätietoa:

Ibas Kroll Ontrack Oy
puh. (09) 2727 210
www.ibas.fi